

EEN CHINESE GOUDEN SCHORPIOEN
OLIVIERUS MARTENSII NAAR NEDERLAND
VERVOERD (SCORPIONES: BUTHIDAE)

Jinze Noordijk

Op 16 juli 2025 werd in Tilburg (NB) een levende schorpioen gevonden in een pakket uit China, met een op internet bestelde schooltas (Nos.nl/artikel/2575498-kind-in-tilburg-vindt-zwangere-schorpioen-in-nieuwe-schooltas-uit-china). De schorpioen werd in Dierenpark De Oliemeulen opgevangen en daar werden vrijwel direct vijf jongen geboren (fig. 1). Kort daarop overleden alle individuen. Op basis van de beschikbare foto's werd de soort als *Olivierus martensii* (Karsch, 1879) gedetermineerd, hetgeen door Victor Fet (Marshall University, Huntington, West Virginia, vs) bevestigd werd.

Olivierus martensii is geeloranje gekleurd en kan tot 6 cm groot worden. In Stockmann & Ythier (2010), Sun & Sun (2011) en vooral Qi et al. (2004) worden determinatiekenmerken gegeven. Het betreft een algemene soort in China en hij wordt ook wel de 'Chinese gouden schorpioen' genoemd. Het gif kan na een steek bij de mens vervelende gevolgen hebben, zoals pijn, koorts, stuiptrekkingen en hypertensie (Schmidt 2000). Net als bij alle schorpioensoorten is het samenge-

steld uit een veelheid aan werkzame stoffen. Mede omdat *O. martensii* algemeen is in China, is er een lange traditie om het gif te gebruiken voor medische doeleinden, waarbij de eigenschappen van enkele bestanddelen inmiddels ook onderzocht zijn (Goudet et al. 2002, Shao et al. 2007).

Het leefgebied van deze schorpioen beslaat gematigde en subtropische, droge gebieden met lage vegetatie, ook dicht bij de mens, zoals in tuinen en huismuren (Song et al. 1982, Qi et al. 2004, Sun & Sun 2011). Naast het land van herkomst, wordt de soort als geïntroduceerd gemeld van Mongolië, Korea, Singapore en Japan (Qi et al. 2004, Stockmann & Ythier 2010). In Engeland zijn er twee vondsten uit 2024 van levende individuen, ook in pakketjes die uit China kwamen (Bbc.com/news/articles/c39l3exompgg). Doordat *O. martensii* voorkomt in de buurt van mensen en de toenemende aanvoer van producten uit China, is het een kanshebber om ook in Europa aan te slaan als exotische soort. Met enige regelmaat worden er schorpioenen in Nederland geïmporteerd (Van Helsdingen 1998, Noordijk & Brooks 2020, Noordijk 2024). Het totaal op naam gebrachte soorten staat met de hier beschreven vondst op zes.

Dit artikel is geschreven binnen het project Signalering Exoten, dat gefinancierd wordt door

Figuur 1. Vrouwtje van *Olivierus martensii* met vijf net geboren jongen. Verzameld in Tilburg (Noord-Brabant), 16.vii.2025. Foto Jeroen Mommers.
Figure 1. Female of *Olivierus martensii* with five newly born juveniles. Collected in Tilburg (province of Noord-Brabant), 16.vii.2025. Photo Jeroen Mommers.

bureau Risicobeoordeling en onderzoek van de NVWA. Dank aan Patricia Neuteboom en Jeroen Mommers (Dierenpark De Oliemeulen) voor informatie en de foto.

LITERATUUR

- Goudet, C., C.W. Chi & J. Tytgat 2002. An overview of toxins and genes from the venom of the Asian scorpion *Buthus martensi* Karsch. – *Toxicon* 40: 1239-1258.
- Helsdingen, P.J. van 1998. Import van schorpioenen. – *Nieuwsbrief Spined* 13: 7.
- Noordijk, J. & M. Brooks 2020. Een in Nederland aangetroffen 'bananenschorpioen': *Tityus tayrona* (Scorpiones: Buthidae). – *Entomologische Berichten* 80: 183-184.
- Noordijk, J. 2024. Aanvoer van *Euscorpius*-schorpioenen in Nederland (Scorpiones: Euscorpiidae). – *Entomologische Berichten* 84: 93-95.
- Schmidt, G. 2000. Giftige und gefährliche Spinnentiere. – *Die Neue Brehm-Bücherei* 608: 1-216.
- Shao, J., R. Zhang, X. Ge, B. Yang & J. Zhang 2007. Analgesic peptides in *Buthus martensii* Karsch: a traditional Chinese animal medicine. – *Asian Journal of Traditional Medicines* 2: 45-50.
- Song, D.X., X.Y. Lv & J.W. Shang 1982. Morphology and habits of *Buthus martensii*. – *Bulletin of Biology* 1: 22-25.
- Sun, D. & Z.-N. Sun 2011. Notes on the genus *Mesobuthus* (Scorpiones: Buthidae) in China, with description of a new species. – *The Journal of Arachnology* 39: 59-75.
- Stockmann, R. & E. Ythier 2010. Scorpions of the World. – N.A.P. Editions, Verrières-le-Buisson.
- Qi, J.-X., M.-S. Zhu & W.R. Lourenço 2004. Redescription of *Mesobuthus martensii martensii* (Karsch, 1879) (Scorpiones: Buthidae) from China. – *Revista Ibérica de Aracnología* 10: 137-144.

SUMMARY

A Chinese golden scorpion *Olivierus martensii* transported to the Netherlands (Scorpiones: Buthidae)

In July 2025, a living and pregnant female of the Chinese golden scorpion *Olivierus martensii* was found in a package that arrived from China and was opened in Tilburg. Outside China it is introduced in several other Asian countries. Also in England living individuals have been found in packages from China.

J. Noordijk
EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden
jinze.noordijk@naturalis.nl